

Kurdology, Human Rights and Genocide

2023-2024

College/ Institute	Arbil Technology College	
Department	Automotive Technology Engineering	
Module Name	Kurdology, Human Rights and Genocide	
Module Code	KUR111	
Degree	Technical Diploma ☒	Bachelor ☐
	High Diploma ☐	Master ☐ PhD ☐
Semester	1	
Qualification	PhD.	
Scientific Title	Asst. Profissor	
ECTS (Credits)	5	
Module type	Prerequisite ☐	Core ☐ Assist. ☒
Weekly hours	3	
Weekly hours (Theory)	(3)hr Class	(36)Total hrs Workload
Weekly hours (Practical)	()hr Class	()Total hrs Workload
Number of Weeks	12	
Lecturer (Theory)	Awara Kamal Saleh	
E-Mail & Mobile NO.	awara.saleh@epu.edu.iq	
Lecturer (Practical)	/	
E-Mail & Mobile NO.	/	
Websites	/	

Course Book

<p>Course Description</p>	<p>كوردۆلۆجى و جينۇسايىد، وەكو وانەيەك ھەولئىكە بۇ خويىندەنەو و ئاگاداربوون لە لايەنەكانى ميژوو و زمان و ئەدەب و جوگرافيا و كلتورى نەتەوھييمان. لەگەل ھەموو ئەو پاكتاوہ رەگەزىيەى بەرانبەر بە نەتەوھى كورد ئەنجامدراوہ. لە سەدەى رابردوودا، كە بۇ خوى پيويستىيەكە بە مەبەستى پەرورەدەكردن و ئامادەكردنى نەوھيەكى نوي كە شارەزاييەكى تەواوى لە بارەى سەرجم پەھەندەكانى ژيانى نەتەوھەكى ھەبيت.</p>			
<p>Course objectives</p>	<p>1. ئاگاداربوونى قوتايان لە قۇناغەكانى ميژوو و ئەدەب و زمان و جوگرافياى نەتەوھەكەمان. 2. پەرورەدەكردن و ھوشياركردنەو و ئامادەكردنى قوتايان بە زانيارى بە سوود دەربارەى سەرجم پەھەندەكانى ژيانى نەتەوھەكەمان.</p>			
<p>Student's obligation</p>	<p>1. ئامادەبوونى قوتابى لە ھۆلەكان. 2. بەشدارى كردنى قوتايان لە وانەكاندا. 3. ئامادەبوون لە تاقىكردنەوھى وەرزى و كۆتايى. 4. ئامادەكردن و پيشگەش كردنى راپۆرت و سيمينار وتار و ئەركى مائەوہ و كويىز.</p>			
<p>Required Learning Materials</p>	<p>داتاشۇ، پاوھرپويىنت، تەختەى سىپى، سمارتفون، مەلزمە، خويىندى ئەلكترونى....ھتد.</p>			
<p>Evaluation</p>	<p>Task</p>	<p>Weight (Marks)</p>	<p>Due Week</p>	<p>Relevant Learning Outcome</p>
<p>Paper Review</p>				
<p>Assignments</p>	<p>Homework</p>	<p>10</p>		
	<p>Class Activity</p>	<p>2</p>		
	<p>Report</p>	<p>8</p>		
	<p>Seminar</p>	<p>8</p>		
	<p>Essay</p>			
	<p>Project</p>			
<p>Quiz</p>		<p>8</p>		
<p>Midterm Exam</p>		<p>24</p>		

	Final Exam	40		
	Total	100		
Specific learning outcome:	<p>کوردۆلۆجی دەرۆزیه که بۆ ئەوەی قوتابی له چه مکه بنه پره تیه کانی بوونی نه ته وهی کورد تی بگات، وه کو هه موو نه ته وه کانی دیکه ی جیهان، چونکه کوردۆلۆجی دهر فته بۆ قوتابی دهره خسی نی ت تا کو ئاگاداری سه رجه م ئەدگار ه جودا کانی نه ته وهی کورد بی ت. له پروه کانی (زمان، میژوو، جوگرافیای کوردستان، فهرهنگ و باری پۆشنییری، لایه نی کۆمه لایه تی کۆمه لی کوردیی. جگه له کوردناسی قوتابی شاره زایی له بنه ما کانی جینۆساید و چه مکی جینۆساید په یی داده کات و ئاگاداری سه رجه م ئەو تاوان و کۆمه لکوژیانه ده بی ت که به سه ر کورد و نه وه کانی دا هاتوو ه.</p>			
Course References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. زمانه وانی، محمد معروف فه تاح، 1990 2. ئەده بی کوردی و هونه ره کانی ئەده ب، د. شوکرییه په سول، 1989 3. زمانی کوردی دابه شبوونی جوگرافیای دیالیکته کانی، فوئاد حه مه خورشید، 1985. 4. میژووی زمانی کوردی، ن: زییر بلال، و: یوسف ره ئوف عه لی، بغداد، 1984. 5. جوگرافیای کوردستان، د. عه بدو لدا غه فور، ئەکا دی میای کوردی. 6. ریبازه ئەده بیه کان، د. فه رهاد پیربال، ده زگای ئاراس. 			
Course topics (Theory)	Week	Learning Outcome		
<p>پیشه کی:</p> <p>زاراوه و پیناسه ی کوردۆلۆجی</p> <p>میژووی کوردۆلۆجی</p> <p>گروه کوردناسه کان</p> <p>هۆکاره کانی دهرکه وتنی کوردۆلۆجی</p> <p>ئهو بابه تانه ی که نووسه رانی کورد به غه یره کوردناسه کانیان ناساندوو ه.</p>	1	<p>زانیاری دهرباره ی کوردناسی</p>		
<p>رووپوو یه کی جوگرافیای کوردستان:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. سنووری کوردستان. 2. دابه شبوونی جوگرافیای کوردستان. 3. جیوپۆله تیکی کوردستان. 4. تۆپۆگرافیای کوردستان. 5. سامانی سرووشتی کوردستان. 	2	<p>زانیاری دهرباه ی جوگرافیای کوردستان</p>		

<p>پیناسە و چەمکی زمان زمان چییە پیناسەکانی زمان ئەرکەکانی زمان تایبەتمەندییەکانی زمان: (زمان پێرەوه، زمان رەمزە، زمان دەنگە، زمان تایبەتە بە مروۆ، زمانە سرووستییەکان هەموویان تەواون).</p>	3	ناگاداربوون دەربارە زمانەوانی
<p>میژووی زمانی کوردی پیگەکی زمانی کوردی لە ناو خیزانە زمانەکانی جیهاندا دیالیکت چەمک و پیناسە پیناسەکی دیالیکت جۆرەکانی دیالیکت</p>	4	میژووی زمانی کوردی
<p>هۆکارەکانی دروست بوونی دیالیکتەکانی زمانی کوردی: دیالیکتەکانی زمانی کوردی (سنوور و نەخشەکی دابەشبوونیان) پیناسەکی زمانی ستاندارد و چۆنییەتی دروستبوونی زمانی ستانداردی کوردی پیناسەکی نەلفبی: تێروانین بۆ نەلفبیبی زمانی کوردی دامەزرینەرانی نەلفبیبی کوردی</p>	5	زانباری دەربارە لهجه کوردییەکان
<p>نەدەبی کوردی: چەمکی نەدەب پیناسەکی نەدەب جۆرەکانی نەدەب تایبەتمەندییەکانی فۆلکلۆر بەشەکانی فۆلکلۆر رەگەزەکانی نەدەب هونەرەکانی نەدەب (شێعر): جۆرەکانی شێعر پەخشان: جۆرەکانی پەخشان</p>	6	نەدەبی کوردی و فۆلکلۆر
<p>رێبازەکانی نەدەب: (کلاسیک، رۆمانتیک، ریاڵیزم) نمونهی ژیان و بەرهەمی شاعیران (باباتاھیر، مەولەوی، نالی، مەلای جزیری)</p>	7	ناگاداربوون لە رێبازە نەدەبیەکان
<p>کورتەیکە لە میژووی کورد پیناسەکی میژوو ناوی کورد لای نەتەوه و هۆزە کۆنەکان دەولەتی ماد</p>	8	میژووی کورد
<p>بەشی جینۆساید: پیناسە و زاراوهی جینۆساید جۆرەکانی جینۆساید جینۆساید لە یاسای گشتی نیودەولەتییدا نەتەوهی کورد وەک قوربانی جینۆساید لە عێراقدا</p>	9	زانباری دەربارە جینۆسایدی کورد
<p>تاوانی نەنغال و قوناغەکانی نەنغال لە باشوری کوردستان چەمک و پیناسەکی نەنغال</p>	10	نەنغال و کیمیاباران کورد

<p>نەنڧالى كورد هۆكارەكانى نەنجامدانى شالاوۋەكانى نەنڧال قۇناغەكانى پىرۇسەي نەنڧال نەنجام و كارىگەرە خراپەكانى نەنڧال تاوانى بەكارهينانى چەكى كىمياويى</p>		
<p>كورتەيەك دەر بارەي مافى مرۇڧ گەشەكردنى مافى مرۇڧ گرنگترىن ماددەكانى جارنامەي گەردوونى مافى مرۇڧ خەسلەتەكانى مافى مرۇڧ</p>	11	مافى مرۇڧ
<p>جۆرەكانى مافى مرۇڧ مافى چارەي خۇنوسىن وەك مافىكى گشتى پىناسەي مافى مرۇڧ پىرىارى (688)</p>	12	مافى چارەنوس

Questions Example Design

پ 1: پىتاسەي ئەمانەي خوارەوۋە بکە:

- 1- دەنگى بزوين
- 2- كوردۆلۆجى
- 3- شىعر
- 4- دىيالېكت

پ 2: ئەم بۇشايانەي خوارەوۋە پىرېكەرەوۋە؟

1. مامۇستا ەلادىن سەجادى بۇيەكەم جاركتىبى _____ لە سالى _____
نوسىيوە.

2. سامانە سروشتىەكانى كوردستان برىتېن لە _____، _____، _____.

3. پەگەزەكانى ئەدەب برىتېن لە _____، _____، _____.

پ 3: جۆرەكانى جىنۇساید بۇمىرە و لەبارەيانەوۋە بدوى.

پ 4: هۆكارەكانى دروستبوونى دىيالېكتەكانى زمانى كوردى چىن بيانۇمىرە؟

وہ لآمی نمونہ یی پرسیارہ کان:

پ 1:

- 1- دہنگی بزویں نہ و دہنگانہن کہ لہ کاتی دہرپریندا ہیچ تہ گہرہ یہک نایہ تہ پری یان و بہ سہر بہ خوی لہ سیہ گانہ وہ دہر دہ چیت.
- 2- کوردؤلوجی بریتیه لہ لیکؤلینہ وہ یہکی زانستیانہ دہر بارہ ی پہ گہز، میژوو، زمان، نہ دہب، ٹاین ، فہرہنگ، کہ لہ پووری کوردی، یاخوود بریتیه لہ ناسینی کورد و دہر خستی کورد وہک نہ تہ وہ یہک کہ خاوہنی کیانی نہ تہ وہ یی خویہ تی.
- 3- شیعہ قسہ یہکی خاوہن کیش و سہروایہ واتایہک دہ گہ یہ نیت.
- 4- دیالیکت بہ و جیاوازیانہ دہ وتریت کہ لہ نیوان چۆرہ کانی یہک زماندا ہ یہ لہ پووی ریژمانی و لایہ نی پیکہاتہ ی وشہ و چۆنیہ تی دہر پرین.

پ 2:

- 1- میژووی نہ دہبی کوردی، 1952
- 2- سامانی ناوی پوویارہ کان، نہوت و کانزا، رووہک ، ناژہل.
- 3- سۆز، نہ ندیشہ ، بیر ، شیوہ .

پ 3:

- 1- جینۆسایدی جہستہ یی
- 2- جینۆسایدی بایؤلۆژی
- 3- جینۆسایدی کہ لتوری.
4. جینۆسایدی نابووری.

پ 4:

1. ہۆکاری کہ سی.
2. جیاوازی لایہ نی دہنگسازی.

3. ھۆكاری جوگرافی.
4. ھۆكاری ئابوری.
5. ھۆكاری پامیاری.
6. پۆشپیری.
7. گۆرانی سروشتی له زماندا.

Extra notes:

External Evaluator

دوای سەرئێوان و خویندنهوهی تهواوی بابهتهکانی ئەم کورس که تهلهۆکه که تایبته به وانە (کۆردۆلۆجی و مافی مرۆڤ و جینۆساید) و له لایەن مامۆستای وانە (د. ئاواره که مال صالح) دهگوتریتهوه. به شیوهیهکی زانستی و ئەکادیمی بابهتهکان دانراون و توانیویهتی به شیوهیهکی گشتی پەچاوی ئاستی زانستی قوتابیان بکات و ههروهها ههقی تهواوی بابهتهکهی له پووی زانستی و ئەکادیمی هه بدات. تاوهکو ئامانجی وانه که له دروستبوونی هۆشیارییهکی نهتهوهیی دهبرارهی لایهنهکانی ژیانی نهتهوهی کورد لای قوتابیانی قونای یه کهم، سمستهری یه کهم برهخسیت و ببیتته جیگهی گرنکی پیدانیان.

له گه ل پێژدا....

مامۆستا: بهختیار ئەحمەد مهحمود

2023/10/15